

ТОГТООЛ

2025 оной декабриин 5

№ 724

Улаан-Үдэ хото

«Буряад Уласта хүн зониие ба газар дэбисхэр байгаалиин ба оньһоной усалай удха шанартай онсо ушаралта байдалһаа хамгаалгын талаар нютаг можын гүрэнэй хиналта тухай» гэхэн Буряад Уласай Засагай газарай 2016.07.25-ай №332 тогтоол хүсээ буураһанда тоолохо ба «Буряад Уласта хүн зониие ба газар дэбисхэр байгаалиин ба оньһоной усалай удха шанартай онсо ушаралта байдалһаа хамгаалгын талаар нютаг можын гүрэнэй хиналта тухай» Буряад Уласай засагай газарай 2021.12.20-ой №740 тогтоолдо хубилалтануудые оруулха тухай

Буряад Уласай Засагай газарай гуримшуулгын хуули ёһоной шиидхэбэринүүдые мүнөө хүдэлжэ байһан хуули ёһонуудта тааруулхын тула Буряад Уласай Засагай газар **тогтооно**:

1. «Буряад Улата хүн зониие ба газар дэбисхэр байгаалиин ба оньһоной усалай удха шанартай онсо ушаралта байдалһаа хамгаалгын талаар нютаг можын гүрэнэй хиналта тухай» гэхэн Буряад Уласай Засагай газарай 2016.07.25-ай №332 тогтоол хүсээ буураһанда тоолохо ба «Буряад Уласта хүн зониие ба газар дэбисхэр байгаалиин ба оньһоной усалай удха шанартай онсо ушаралта байдалһаа хамгаалгын талаар нютаг можын гүрэнэй хиналта тухай» гэхэн Буряад Уласай Засагай газарай 2021.12.20-ой №740 тогтоолоор баталагдаһан хүн зониие ба дэбисхэр онсо ушаралта байдалһаа хамгаалгын талаар нютаг можын гүрэнэй шалгалта тухай Дүримдэ удаадахи хубилалтануудые оруулха (Буряад Уласай Засагай газарай тогтоолой найруулгаар 2023.10.31-эй №655):

1.1. 8-дахи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«8. Аюулай шалгуурнууд хууляар хамгаалагдадаг үнэтэ зүйлнүүдтэ хохидол (гарза) хүргэхэ хүндэ ба хууляар хамгаалагдадаг үнэтэ зүйлнүүдтэ хохидол (гарза) хүргэжэ болохо муу үйлэ хэрэгүүдэй болохо тухайламжа, мүн хинагдадаг нюурнуудай үнэн сэхэ байлга хараада абадаг.».

1.2. 9-дэхи пунктын нэгэдэхи абзац удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«9. Хууляар хамгаалагдадаг үнэтэ зүйлнүүдтэ хохидол (гарза) хүргэжэ болохо муу үйлэ хэрэгүүдэй болохо тухайламжын сэгнэлтэ болон

хууляар хамгаалагдадаг үнэт зүйлнүүдтэ хохидол (гарза) хүргэхэ хүндын сэгнэлтэ хараада абан, хиналтын объектнүүд аюулай удаадахи бүлэгүүдтэ тоологдохо ёһотой:».

1.3. 10-дахи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«10. Дунда, дунда ба бага аюултай гэжэ тоологдоһон хиналтын объектнүүд тушаа түсэбтэ шалгалтын (хиналтын) хэмжээ ябуулганууд үнгэргэгдэдэггүй.

Дунда зэргын аюултай гэжэ тоологдоһон хиналтын объектнүүд тушаа табан жэлэй нэгэ дахинһаа олон бэшээр дабтагдадаг уялгата һэргылэмжын ерэлгэнүүд үнгэргэгдэдэг.».

1.4. 13-дахи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«13. Шалгуулха нюурай хохидол (гарза) хүргэхэ аймшаг доошолуулха ба хууляар хамгаалагдадаг үнэт зүйлнүүдтэ хохидол (гарза) зайлуулха талаар хэмжээ ябуулгануудай бөөлүүлгы баталһан шалгуулха нюурнуудай үнэн сэхэ байлга тухай мэдээнүүдэй бии байлгы хараада абан, хиналтын (харалгын) хэмжээ ябуулгын дүнгүүдээр бүридхэгдэһэн һүүлшын шалгалтын (хиналтын) хэмжээ ябуулгын актын үгы байхада гү, али һэргылгын (хиналтын) хэмжээ ябуулгын һүүлшын уялгата ерэлгын дүнгүүдээр бүридхэгдэһэн актын үгы байхада, хиналтын (харалгын) хэмжээ ябуулгануудай дунда ба дунда зэргын аюултай зэргэнүүдтэ тус тустань оруулагдаха ёһотой элирүүлэгдэһэн уялгата эрилтэнүүдэй хазагайруулгануудаар тэмдэглэгдэһэн.».

1.5. 17 -дохи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«17. Агентство хиналтын объектын аюулай ондоо зэргын шалгуурнуудта зохилго тухай, үгы гэбэл, аюулай шалгуурнуудай хубилалга тухай мэдээнүүдэй ороһон үдэрһөө ажалай табан үдэрэй туршада заагдаһан хиналтын объектын аюулай шата хубилгаха тухай шийдхэбэри абадаг, тэрээн тухай хинагдадаг нюур шийдхэбэрийн абтаһан саһаа ажалай табан үдэрэй туршада №248-ФЗ Холбоото Уласай хуулийн 21-дэхи статьягаар тогтоогдоһон гуримаар мэдээсэгдэдэг. Хинагдадаг нюур, тэрэ тоодо гүрэнэй ба нютагай засагай туһа хангамжануудай (үүргэнүүдэй) ниитэ нэгэн портал хэрэглэн, аюултай ондоо бүлэгтэ оруулхын тула аюулай шалгуурнуудта зохистой ушарта тэрэнэй бөөлүүлдэг ажал ябуулгын аюулай бүлэг хубилгаха тухай мэдүүлгэ Агентствэдэ үгэхэ эрхэтэй.».

1.6. 18-дахи пунктда «тэрээн тушаа түсэбтэ шалгалтын (хиналтын) хэмжээ ябуулгануудай үнгэргэгдэхөөр хараалагдаһан» гэһэн үгэнүүдые «дунда гү, али дунда зэргын аюултай бүлэгүүдтэ оруулагдаха ёһотой» гэжэ хэлгэхэ.

1.7. Удаадахи удхатай 21.1-дэхи пункт нэмэхэ:

«21.1. Агентство хинагдагша нюурнуудта ба ашаг һонирхолтой бусад нюурнуудта уялгата эрилтэнүүдые сахилгын асуудалнуудаар мэдээсэлгы бөөлүүлдэг. Холбоото Уласай №248-ФЗ хуулийн 46-дахи статьягай 3-дахи хубаар хараалагдаһан мэдээнүүдые Сахим юртэмсын сүлжээндэ

Агентствын албан ёһоной сайт дээрэ, олондо мэдээсэл тараадаг хэрэгсэлнүүдтэ, гүрэнэй мэдээсэлэй байгуулгануудта (бии хаань) хинагдадаг нюурнуудай хубиин таһагуудаар болон бусад түхэлнүүдээр ниитэлхэ аргаар мэдээсэлгэ бээлүүлэгдэдэг.».

1.8. 22-дохи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«22. Хуули хэрэглэлгын дүршэл согсололго №248-ФЗ Холбоото Уласай хуулиин 47-дохи статьягай 1-дэхи хубяар хараалагдаһан зорилгонуудые шиидхэхын тула бээлүүлэгдэдэг. Хуули хэрэглэлгын дүршэл согсолһоной дүнгүүдээр Агентство жэл бүхэндэ тэрэнэй дүнгүүдтэй элидхэл бэлдэлгы, мүн элидхэлэй түсэл олоной урда зүбшэн хэлсэлгы хангадаг. Хуули хэрэглэлгын дүршэл тухай элидхэл Агентствын хүтэлбэрилэгшын захиралтаар баталагдадаг болон жэл бүри байгша оной декабриин 31 болотор Сахим юртэмсын сүлжээндэ Агентствын албан ёһоной сайт дээрэ ниитэлэгдэдэг.».

1.9. 23-дахи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«23. Агентство жэл бүхэндэ гол харуулалтанууды туйлалга тухай мэдээнүүды ба хиналтын янзын шэглэлэй харуулалтанууд тухай, тэрэ тоодо гол харуулалтанууды туйлалгада һэргылэмжын хэмжээ ябуулгануудай ба шалгалтын (хиналтын) хэмжээ ябуулгануудай нүлөө тухай мэдээнүүды заалгатай шалгалтын түхэл тухай элидхэл бэлдэдэг, мүн хуули хэрэглэлгын дүршэл согсолһоной дүнгүүдээр дурадхалнууды бэлдэдэг. Элидхэл бэлдэлгэ Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай тогтооһон эрилтэнүүдэй ёһоор бээлүүлэгдэдэг. Элидхэл сахим түхэлөөр тоосоото жэлэй удаадахи жэлэй мартын 15 болотор тушаагдадаг.».

1.10. 24-дэхи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«24. Агентствэдэ уялгата эрилтэнүүды хазагайруулгын бэлдэгдэжэ байһан тухай гү, али уялгата эрилтэнүүды эбдэлгын шэнжэнүүд тухай мэдээнүүдэй бии байһан ушарта ба (али) уялгата эрилтэнүүды эбдэлгэ хууляар хамгаалагдадаг үнэтэ зүйлнүүдтэ хохидол (гарза) хүргэбэ, үгы гэбэл, хууляар хамгаалагдадаг үнэтэ зүйлнүүдтэ хохидол (гарза) хүргэхэ аюул бии болгобо гэхэн гэршэлэгдэхэн мэдээнүүдэй үгы байһан ушарта, хэрбээ заагдаһан мэдээнүүд уялгата эрилтэнүүды эбдэлгын аюулай баталагдаһан харуулалтануудта зохихогүй байбал, Агентство хинагдадаг нюурта уялгата эрилтэнүүды эбдэхгүй тухай һэргылэлгэ соносходог ба уялгата эрилтэнүүды сахилга хангаха талаар хэмжээнүүды абахы дурадхадаг.».

1.11. 34-дэхи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«34. Һэргылэлгын ерэлгэ Агентствын үүсхэлээр (уялгата һэргылэлгын ерэлгэ) гү, али хинагдадаг нюурай үүсхэлээр хинагдадаг нюурай ажал ябуулга бээлүүлгын газараар һэргылэлгын хөөрэлдөөнэй түхэлөөр, үгы гэбэл видео-хуралдаан-холбоо гү, али «Байсаагша» гэхэн гар утаһанай хабсаргалта хэрэглэхэ аргаар байсаагша үнгэргэдэг.».

1.12. 35-дахи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«35. Уялгата һэргылэмжын ерэлгэ №248-ФЗ Холбоото Уласай

хуулийн 52.1-дэхи статьягай дүримүүдые хараада абан үнгэргэгдэдэг:

1) дунда зэргын аюултай гэжэ тоологдоһон хинагдагша нюурнууд тушаа, Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай тодорхойлдог дабтагдаса хараада абан;

2) даалгабаряар:

а) Оросой Холбоото Уласай Юрэнхылэгшэ;

б) Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай Түрүүлэгшын Орлогшотой - Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай Албан газарай Хүтэлбэрилэгшэтэй зүбшэһэн Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай Түрүүлэгшэдэ гү, али Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай Түрүүлэгшын Орлогшодо;

в) Буряад Уласай Толгойлогшын - Буряад Уласай Засагай газарай Түрүүлэгшын;

3) Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай тогтооһон бусад ушарнуудта.».

1.13. 36-дахи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«36. Хинагдадаг нюурай үүсхэлээр һэргылэлгын ерэлгэ №248-ФЗ Холбоото Уласай хуулийн 52.2-дохи статьягай дүримүүдые хараада абан үнгэргэгдэдэг.».

1.14. 40-дэхи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«40. Баримтата шалгалта үнгэргэхэ болзор ажалай арбан үдэрһөө ехэ байха ёһогүй. Агентствын шалгуулха нюурта эльгээһэн саһаа хойшо баримта бэшэгүүдэй шалгалтын үедэ хаража үзэхын тулада хэрэгтэй баримта бэшэгүүдые Агентствэдэ эрилтэдэ заагдаһан баримта бэшэгүүдые үзүүлхэ саг болотор, мүн шалгуулха нюурта үзүүлэгдэһэн баримта бэшэгүүдтэ алдуунуудые ба (али) зүрилдөөнүүдые элирүүлгэ тухай, үгы гэбэл, тус баримта бэшэгүүдтэ байһан мэдээнүүдэй Агентствэдэ байһан баримта бэшэгүүдтэ ба (али) гүрэнэй хиналта бэелүүлхэдэ абтаһан мэдээнүүдтэ зохихогүй тухай Агентствын мэдээсэл эльгээһэн саһаа хойшо үедэ ба хэрэгтэй бэшэмэл тайлбаринуудые Агентствэдэ үзүүлхэ эрилтэнүүд тухай баримта бэшэгүүдэй шалгалтын үедэ үзүүлхэ баримтата шалгалта үнгэргэхэ болзор зогсоогдодог.».

1.15. Удаадахи удхатай 40.1-дэхи пункт нэмэхэ:

«40.1. Баримтата шалгалтын үедэ удаадахи шалгалтын (хиналтын) үйлэнүүд хэгдэжэ болохо:

а) бэшэмэл тайлбари абалга;

б) дансануудые хюдалга.».

1.16. 41-дэхи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«41. Нүүдэл шалгалта үнгэргэхэ болзор ажалай арбан үдэрһөө ехэ байха ёһогүй. Бага олзын хэрэг эрхилэлгын нэгэ субъект тушаа нүүдэл шалгалта үнгэргэхэ үедэ харилсалгын хамтын болзор бага үйлэдбэрийн табин саһаа ба бага үйлэдбэрийн арбан табан саһаа дээшэ байха ёһогүй. Оросой Холбоото Уласай хэдэн нютаг можонуудай дэбисхэрнүүд дээрэ ажал ябуулгаяа бэелүүлдэг эмхи тушаа нүүдэл шалгалта үнгэргэхэ болзор

эмхийн халбари, түлөөлэлгэтэ газар, амяараа байгуулгын халбари гү, али үйлэдбэрийн объект бүхэнөөр амяараа тогтоогдодог.»

1.17. Удаадахи удхатайгаар 41.1-дэхи пункт нэмэхэ:

«41.1 Нүүдэл шалгалтын үедэ удаадахи шалгалтын (хиналтын) үйлэнүүд хэгдэжэ болохо:

- а) үзэлгэн;
- б) бэшэмэл тайлбари абалга;
- в) дансануудые хюдалга;
- г) инструментальна шалгалта.».

1.18. 43-дахи пунктда «түсэблэгдэһэн» гэжэ үгэ хаһаха.

1.19. 55-дахи пунктда «хүтэлбэрилэгшын орлогшын» гэхэн үгэнүүдые «хүтэлбэрилэгшын (хүтэлбэрилэгшын орлогшын)» гэжэ хэлгэхэ.

1.20. 57-дохи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«57. Хинагдагша нюурай гомдол сүүдэй урдахи гомдол барилгын дотор байгуулгада бүридхэлдэ абтаһан үдэрһөө ажалай арбан табан үдэрэй туршада хаража үзэгдэхэ ёһотой. Хиналтын объектнүүдые аюулай зохистой бүлэгтэ оруулха тухай шийдхэбэри тушаа хинагдадаг нюурай гомдол ажалай табан үдэрһөө ехэ бэшэ болзорто хаража үзэгдэдэг.».

1.21. 58-дахи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«58. Агентствын хүтэлбэрилэгшэ (хүтэлбэрилэгшын орлогшо) гомдол бариһан хинагдагша нюурһаа гомдолой зүйлдэ хабаатай нэмэлтэ мэдээсэл болон дансануудые эрихэ эрхэтэй. Хинагдадаг нюур заагдаһан мэдээсэл ба дансануудые асуулта эльгээһэн саһаа ажалай табан үдэрэй туршада тушааха эрхэтэй. Гомдол харалгын болзорой ябаса гомдолой зүйлдэ хабаатай нэмэлтэ мэдээсэл болон дансануудые тушаалга тухай асуулта эльгээһэн саһаа Агентствын хүтэлбэрилэгшын (хүтэлбэрилэгшын орлогшын) абтаһан саг болотор, зүгөөр асуулта эльгээһэн саһаа ажалай табан үдэрһөө ехэ бэшэ зогсоогдодог. Хинагдадаг нюурһаа гомдолой зүйлдэ хабаатай нэмэлтэ мэдээсэл болон дансануудые абаагүй байлга гомдол хаража үзэхээс арсаха үндэһэн болодоггүй.».

1.22. 59-дэхи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«59. Гүрэнэй ба нютагай засагай туһа хангамжануудай ниитэ нэгэн гол үүдэн ба (гү, али) гүрэнэй ба нютагай засагай туһа хангамжануудай нютаг можын гол үүдэнүүдые хэрэглэн, хинагдагша нюур Агентствэдэ гомдол баридаг. Эрхэтэнэй гомдол барихада, тэрэ юрын сахим гар табилгаар гү, али шангадхагдаһан мэргэжэлтэ сахим гар табилгаар баталагдаха ёһотой. Эмхийн гомдол барихада, тэрэ шангадхаһан мэргэжэлтэ сахим гар табилгаар баталагдаха ёһотой.

Гүрэнэй гү, али бусад хууляар хамгаалагдадаг нюусые бүридүүлдэг мэдээнүүдтэй ба дансануудтай гомдолые хинагдадаг нюур гүрэнэй ба нютагай засагай туһа хангамжануудай ниитэ нэгэн гол үүдэндэ ба (гү, али) гүрэнэй ба нютагай засагай туһа хангамжануудай нютаг можын гол үүдэнүүдые саарһан дээрэ хэрэглэнгүй, гүрэнэй ба хууляар хамгаалагдадаг

бусад нюуса тухай Оросой Холбоото Уласай хуулийн эрилтэнүүдые сахилгатайгаар Агентствэдэ тушаадаг.».

1.23. Удаадахи удхатай 60-дахи пункт нэмэхэ:

«60. Абтаһан шийдхэбэрийн үндэнэ баримтатай, тэрэниие дүүргэхэ болзортой ба гуримтай гомдол хаража үзэхэнэй дүнгүүдээр Агентствын хүтэлбэрилэгшын (хүтэлбэрилэгшын орлогшын) шийдхэбэри гүрэнэй ба нютагай засагай туһа хангамжануудай ниитэ нэгэн гол үүдэндэ ба (гү, али) гүрэнэй ба нютагай засагай туһа хангамжануудай нютаг можын гол үүдэндэ хинагдагша нюурай хубиин хуудаһанда абтаһан үдэрһөө ажалай нэгэ үдэрһөө орой бэшэ болзорто табигдадаг.

Гүрэнэй гү, али бусад хууляар хамгаалагдадаг нюусые бүридхэдэг мэдээнүүдтэй ба дансануудтай гомдол хаража үзэхэнэй дүнгүүдээр Агентствын хүтэлбэрилэгшын (хүтэлбэрилэгшын орлогшын) шийдхэбэри хинагдадаг нюурта саарһан дээрэ, гүрэнэй гү, али бусад хууляар хамгаалагдадаг нюуса тухай Оросой Холбоото Уласай хуулийн эрилтэнүүдые сахилгатайгаар абтаһан үдэрһөөнь хойшо ажалай нэгэ үдэрэй туршада эльгээгдэдэг.».

2. Тус тогтоол албан ёһоор толилогдоһон үдэрһөө хүсэндөө орохо.

**Буряад Уласай Толгойлогшо -
Буряад Уласай Засагай
газарай Түрүүлэгшэ**

А. Цыденов

Сэрэгэй бэшэ зониие хамгаалгын ба
онсо ушаралта байдалай Улас түрын агентство түлэб дурадхаа
утаһан 21-77-75